

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumi o'rta ta'lim maktabi
geografiya fani o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yilida
8-sinflar uchun geografiya fanidan*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“_____” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari _____

“_____” To ‘garak mashg’ulotlar o’tkazilish sanalari To ‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “_____” to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	O‘zbekistonning geografik o‘rnii va ma’muriy-hududiy tuzilishi	1		
2.	Ijtimoiy-iqtisodiy xaritalar	1		
3.	O‘zbekistonning tabiiy sharoiti va tabiiy boyliklari	1		
4.	Tabiiy sharoit va tabiiy boyliklarning milliy iqtisodiyotdagi ahamiyati	1		
5.	O‘zbekiston aholisi	1		
6.	Aholi punktlari	1		
7.	O‘zbekiston milliy iqtisodiyotining tuzilishi	1		
8.	Sanoat - milliy iqtisodiyotning tayanch tarmog‘i	1		
9.	Yoqilg‘i-energetika majmuasi	1		
10.	Ko‘mir sanoati	1		
11.	Elektroenergetika	1		
12.	Gidroelektrostansiylar haqida	1		
13.	Elektr energiya hosil quishrnng zamonaviy yo‘llari	1		
14.	Rangli metallurgiya	1		
15.	Avtomobilsozlik	1		
16.	Yog‘ochni qayta ishlash sanoati	1		
17.	Qurilish materiallari sanoati	1		
18.	Metallurgiyaning atrof-muhitga ta ’siri	1		
19.	Agrosanoat majmuasi	1		
20.	Dehqonchilik	1		
21.	To‘qimachilik sanoati haqida	1		
22.	Oziq-ovqat sanoati	1		
23.	Sanoatni hududiy tashkil etish hamda joylashtirish shakllari	1		
24.	Transport geografiyasi	1		
25.	Aholiga xizmat ko‘rsatish sohalari	1		
26.	O‘zbekiston iqtisodiyotini hududiy tashkil etish	1		
27.	Toshkent shahri	1		
28.	Jizzax viloyati	1		
29.	Farg‘ona iqtisodiy rayoni	1		
30.	Andijon viloyati	1		
31.	Zarafshon iqtisodiy rayoni	1		
32.	Samarqand viloyati	1		
33.	Navoiy viloyati	1		
34.	Surxondaryo viloyati	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To 'garak rahbari: _____

Mavzu: O'zbekistonning geografik o'rni va ma'muriy-hududiy tuzilishi.

Maqsadlar:

- mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdoorligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.
- geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nigma va malakalarini hosil qilish.
- iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'zining mustaqil fikrini og'zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o'z g'oyalarini taqdim va himoya qila olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish, loyihalarni tuzish va himoya qila olish.

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

geografiyaga oid adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, geografik xarita va atlaslardan ma'lumot manbalari sifatida foydalana olish, ommaviy axborot vositalari hamda Internetsaytlardan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlarni topa olish va ularni tahlil qila bilish, kundalik hayotda duch keladigan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlar, jumladan, mamlakat iqtisodiyotiga doir yangiliklar haqidagi lavhalarning mohiyatini anglay olish.

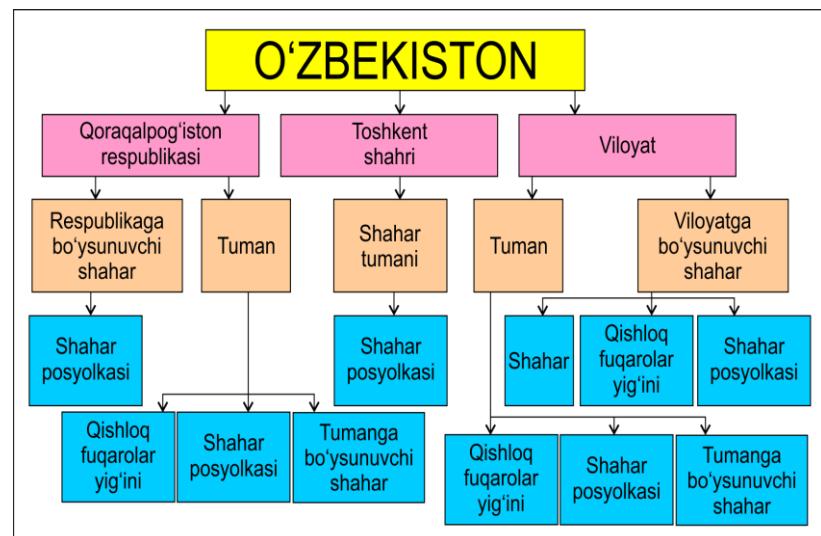
Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlар uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Ulardan tashqari shunday bilimlar ham borki, ular kishilar faoliyati, hayot tarzi va ishlab chiqarishning hududiy farqlanishi kabi insoniyat, jamiyat hayoti bilan bevosita bog'liqdir. Ana shu bilimlarni o'rganadigan fan iqtisodiy va ijtimoiy geografiya deb yuritiladi. U aholi faoliyatining hududiy tashkil etilishi bilan bog'liq iqtisodiy va ijtimoiy masalalarni muayyan mamlakat bo'yicha ham, butun jahon miqyosida ham o'rganadi. Ijtimoiy mehnat unumdoorligi - moddiy ishlab chiqarishda band bo'lgan har bir ishlovchi hisobiga hosil qilingan milliy daromad miqdori.

III. Mustahkamlash:

O'zbekistonning iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi mamlakatimiz milliy iqtisodiyotini aholi va tabiiy sharoit bilan o'zaro aloqador holda o'rganib, uni hududiy tashkil etishning umumiyl tamoyillarini ilmiy jihatdan asoslaydi. Zero, mehnat unumdoorligi bozor munosabatlariiga o'tishda eng muhim va eng asosiy omil hisoblanadi. O'zbekiston iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasini o'rganish bu vazifaning muhimligini tushunishga, demakkim, o'z fuqarolik burchingizni bajarishingizga, mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy hayotida faol ishtiroy etishingizga yordam beradi.

IV. Uyga vazifa:

1.Sizningcha, ishlab chiqarish korxonalarini joylashtirishda qaysi omillar muhim hisoblanadi? Javobingizni asoslashga harakat qiling.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mavzu: Ijtimoiy-iqtisodiy xaritalar.

Maqsadlar:

- mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdorligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.
- geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nikma va malakalarini hosil qilish.
- iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

muntazam ravishda o'z ustida ishlash, ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalarda, geografik manbalar bilan mustaqil tarzda ishlay olish, o'zining tabiiy-ilmiy, iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ekologik dunyoqarash va tafakkurini mustaqil ravishda o'stirib borish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

statistik ma'lumotlar bilan ishlay olish, ularni to'g'ri solishtira olish, proporsiyalar tuzish orqali nisbiy ulushlarni aniqlay olish, jadval, diagramma va grafiklarni tuzish, ularning mazmunini tahlil qila olish.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

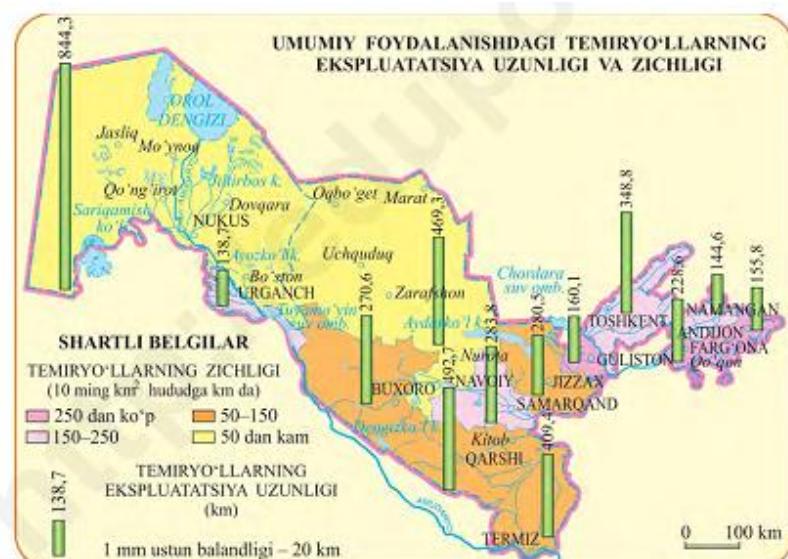
Ijtimoiy-iqtisodiy xaritalar - ijtimoiy, xo'jalik, hodisa va jarayonlarni aks ettiradi. Bunday xaritalarning mavzulari turli xil bo'lib, ular tarixiy, aholi,xo'jalik va uning tarmoqlari, xizmat ko'rsatish sohasi, ta'lif va madaniyat, rekreatsion, transport, tashqi iqtisodiy aloqalar va boshqalarga ajratiladi. Bunday xaritalarning eng yirik guruhlaridan biri bu sanoat xaritalaridir. Chunki ular bir tarafdan har bir sanoat turlari haqida ma'lumot bersa, ikkinchi tarafdan alohida bir hudud, mamlakat yoki jahoning sanoat ishlab chiqarishi haqida ma'lumot beradi.

III. Mustahkamlash:

Qishloq xo'jaligi xaritalari mazkur sohaning geografik joylashuvi, uning rivojlanish shart-sharoitlarini, atrof-muhit bilan o'zaro ta'sirini ifoda etadi. Ushbu sohada dehqonchilik, chorvachilik va kompleks xaritalarni alohida o'rganish mumkin. Bunday xa ritalarda qishloq xo'jalik mahsulotlari ekilgan yerlarning maydoni, ekinlarning hosildorligi, chorvachilik turlari va ularning mahsuldarligi, qishloq xo'jaligini yuritish shart-sharoitlari aks etadi. Shuningdek, bunday xaritalarda yetishtirilgan qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishslash yo'nalishlari hamda ushbu sohaning rayonlashtirish masalalarini o'rganish mumkin.

IV. Uyga vazifa:

- Xaritadan mamlakatimizda hafta kunlari bilan ataladigan joylarni toping.
- Ular qaysi viloyatlarda joylashganligini geografiya daftaringizga yozing.

4-rasm. Temiryo'llarning uzunligi va zichligi (2018-yil).

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mavzu: O'zbekistonning tabiiy sharoiti va tabiiy boyliklari.

Maqsadlar:

a) mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdorligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.

b) geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nikma va malakalarini hosil qilish.

v) iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

geografiyaga oid adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, geografik xarita va atlaslardan ma'lumot manbalari sifatida foydalana olish, ommaviy axborot vositalari hamda Internetsaytlardan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlarni topa olish va ularni tahlil qila bilish, kundalik hayotda duch keladigan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlar, jumladan, mamlakat iqtisodiyotiga doir yangiliklar haqidagi lavhalarning mohiyatini anglay olish.

Milliy va umummadiy kompetensiya:

Vatanga sadoqatli, insonlarga mehr-oqibatli hamda umuminsoniy va milliy qadriyatlarga e'tiqodli bo'lish; geografik dunyoqarash va tafakkur asosida atrofimizdag'i olamni obyektiv holda, sabab-oqibat bog'liqliklari orqali yaxlitligini va ayni paytda xilma-xilligini tizimli holda anglash.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihizi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. Yangi mavzu bayoni:

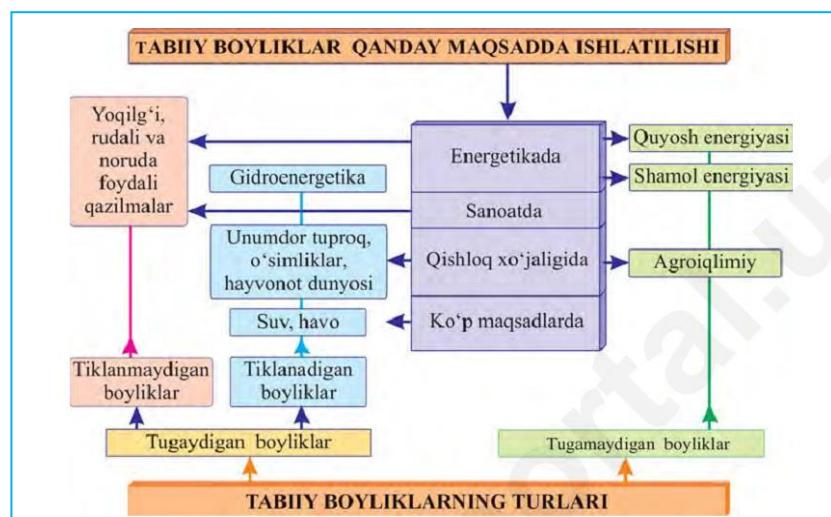
O'zbekiston yerusti tuzilishi betakrordir. Shunga monand tabiatni ham, boyliklari ham xilma-xil. Qulay tabiiy sharoit ishlab chiqarish samaradorligining muhim tabiiy omilidir. Tabiiy sharoit, ayniqsa, qishloq x o'ja lig i, foydali qazilmalar qazib chiqarish va transport harakatida yaqqol bilinadi. Tog' relyefi, sho'rxoklar, cho'llar, taqirlar, jarliklar hududni xo'jalik jihatdan o'zlashtirishni qiyinlashtiradi. Qurg'oqchil yillarda daryo suvlari kamayib, ekinlarni suv bilan ta'minlash og'ir kechadi.

III. Mustahkamlash:

Tabiiy boyliklar tabiiy sharoitdan farq qilib, ishlab chiqarishga bevosita aloqador, ya'ni uning xomashyo va energetika bazasini tashkil etadi. Eng muhim tabiiy boyliklardan biri - bu yerosti boyliklari (mineral resurslar). Ulardan sanoatda, maishiy ehtiyojlarda keng miqyosda foydalaniladi. O'zbekiston katta yerosti boyliklariga ega bo'lgan mamlakatdir. Ammo mamlakat iqtisodiyotining xomashyoga va yoqilg'iga bo'lgan ehtiyoji to'xtovsiz ortib bormoqda. Hozirda tabiiy boyliklarning yarmiga yaqinidan foydalanilmoqda. Shunday bo'lsa-da, tabiiy boyliklar zaxirasidan tejab foydalanishimiz zarur. Chunki yerosti boyliklari tugaydigan va tiklanmaydigan boylikdir.

IV. Uya vazifa:

1. Tabiiy sharoit va boyliklar milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda qanday ahamiyatga ega?

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mavzu: Tabiiy sharoit va tabiiy boyliklarning milliy iqtisodiyotdagi ahamiyati.

Maqsadlar:

- mamlakatimizda ijtimoiy mehnat unumdarligini oshirishga, tabiiy resurslarni muhofaza qilishga va umuman aholi turmushining farovonlashuviga yordam beruvchi geografik bilimlar berish.
- geografik mazmundagi turli adabiyotlardan, birlamchi manbalardan foydalanishga imkon beruvchi ko'nikma va malakalarini hosil qilish.
- iqtisodiy geografik obyekt, hodisa va jarayonlarni tasvirlash, bayon etish usullarini tushuntirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

geografiyaga oid adabiyotlardan samarali foydalana olish, ular asosida mavzuli axborotlarni tayyorlay olish, geografik xarita va atlaslardan ma'lumot manbalari sifatida foydalana olish, ommaviy axborot vositalari hamda Internetsaytlardan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlarni topa olish va ularni tahlil qila bilish, kundalik hayotda duch keladigan geografik mazmunga ega bo'lgan ma'lumotlar, jumladan, mamlakat iqtisodiyotiga doir yangiliklar haqidagi lavhalarning mohiyatini anglay olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

muntazam ravishda o'z ustida ishslash, ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalarda, geografik manbalar bilan mustaqil tarzda ishlay olish, o'zining tabiiy-ilmiy, iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ekologik dunyoqarash va tafakkurini mustaqil ravishda o'stirib borish.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 8-sinf atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Mamlakatimiz hududini tabiiy sharoiti va xo'jalikdagi ahamiyatiga ko'ra cho'l, adir, tog', yaylovlarga bo'lish mumkin.O'zbekistonda dengiz sathidan 400 metr balandlikkacha bo'lgan joylar cho'l mintaqasi hisoblanadi. Bu yerlardan yaylov chorvachiligida foydalaniladi, ammo cho'lning ozuqa boyligi juda kam. Bitta qo'yni boqish uchun 2-3 hektar o'tloq talab etiladi. Shu hisobdan O'zbekiston cho'llarida 10 mln boshgacha qo'y boqsa bo'ladi. Biroq cho'llarning samarasini har hektar hisobida obikor yerlardagidan 100 marta kam. Cho'l mintaqasida neft, gaz, oltin, qumshag'al materiallari, mineral boyliklarning zaxiralari aniqlangan.

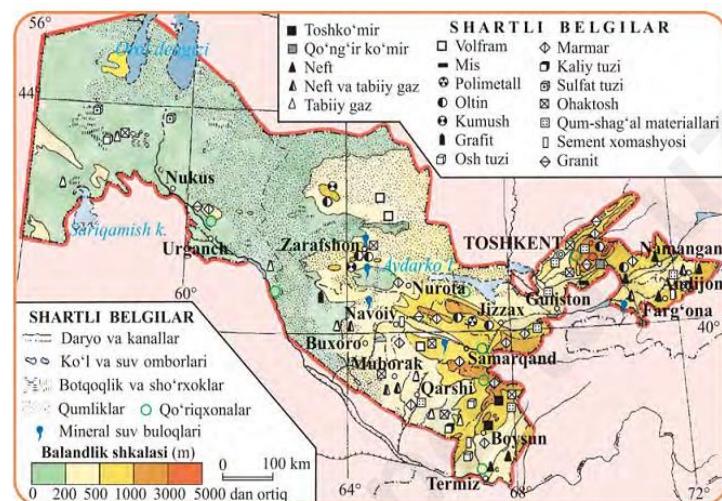
Jumladan, gaz zaxirasi 2 trillion kub metrdan oshadi. Surxondaryo vohasida va Qizilqumda fosforit konlari bor. Oltin, natriy va magniy tuz konlari kimyo sanoatining muhim xomashyosidir. Shag'al, qum singari binokorlik xomashyosi ham juda ko'p uchra ydi.

III. Mustahkamlash:

Respublikamizda dengiz sathidan 400-1200 metrgacha balandbo'lgan qismi adir mintaqasini tashkil etadi. Adir iqlimi cho'l iqlimidan mo'tadilroq bo'ladi. O'simlik turi ko'p vazich. Tuprog'i chirindiga boy. Bu yerlardan, asosan, obikor, dengiz sathidan 1000 metrdan baland yerlarda lalmikor dehqonchilik yuritiladi. Adirlar dehqonchilik uchun eng qulay joy bo'lganidan odamlar qadimdan shu yerlarda qishloq xo'jaligi bilan shug'ullanaverib, uning yer yuzasini ham, o'simlik va hayvonot olamini ham o'zgartirib yubordi.

IV. Uyga vazifa:

1.Tabiiy sharoitning O'zbekiston iqtisodiyotdagi ahamiyatini tushuntiring.

6-rasm. O'zbekiston hududidagi foydali qazilmalar.

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

*90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu
nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki
nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.*

*Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob
beriladi*

*40 listdan iborat geografiya fanidan 8-sinf
o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda
olish uchun telegramdan yozing.*

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To‘liq holda olganingizdan so‘ng:

Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.